PAAZ - A220

Dienstinformatie voor studenten verpleegkunde

Contactgegevens
Dienst Psychiatrie, A220
T: 02 477 77 22

Stagementoren:
Dorien Hellinckx: Dorien.Hellinckx@uzbrussel.be
Jo Thijs Johan.Thijs@uzbrussel.be
Mathias Balcaen: Mathias.Balcaen@uzbrussel.be
Of mentorenpaaz@uzbrussel.be

Hoofdverpleegkundige
Mevr. Camille Donners
T: 02 476 3846
Camille.Donners@uzbrussel.be

Universitair Ziekenhuis Brussel
Departement Verpleeg- en Vroedkunde

Academiejaar 2023-2024

Voorwoord

Beste,

Deze brochure bundelt alle basisinformatie die jullie nodig hebben om te kunnen functioneren op onze dienst. Neem deze dan ook zorgvuldig door, zodat je stage zo optimaal mogelijk kan verlopen.

Stages zijn er om ervaring op te doen en de theoretische kennis om te zetten in de praktijk. Dit wil zeggen dat de sleutel tot succes voor een groot deel bij jullie zelf ligt. Wij zorgen voor de omkadering en een goede begeleiding.

Aarzel niet om bij vragen of problemen iemand van de dienst aan te spreken, zodat misverstanden minimaal zijn en de stage aangenaam blijft.

Van harte welkom op onze dienst!

Universitair Ziekenhuis Brussel
Departement Verpleeg- en Vroedkunde

Academiejaar 2023-2024

1. Voorstelling van de dienst.

De PAAZ (**P**sychiatrische **A**fdeling **A**lgemeen **Z**iekenhuis) is een hospitalisatieafdeling die evidence based zorg biedt voor patiënten met acute psychische problemen of patiënten die in een crisissituatie verkeren. De afdeling heeft 30 plaatsen en de opname gebeurt op vrijwillige basis, vanaf een leeftijd van 18 jaar (slechts zeer uitzonderlijk jonger). De ziektebeelden die je hier het vaakst gaat zien zijn:

- acute psychiatrische decompensaties (crises);
- ontwenning;
- stemmingsstoornissen;
- psychotische stoornissen;
- diagnostische vragen (testing indien mogelijk).

Concrete indicaties kunnen zijn: depressie, angst, relationele problemen, zelfmoordgedachten, psychosomatische klachten, psychose, stoornis in het gebruik van medicatie, alcohol, drugs, …

De patiënten kunnen in opname komen ofwel bij hoogdringendheid via spoed, ofwel via een wachtlijst. Patiënten komen op de wachtlijst na evaluatie door een psychiater verbonden aan het ziekenhuis. Ze worden vaak doorverwezen naar deze psychiater via:

- Hun ambulante hulpverlening: huisarts, psychiater, CGG, psycholoog, mobiel team, …
- Een doorverwijzing vanaf een andere afdeling binnen het UZ na contact met de liason psychiatrie
- Een consultatie binnen het UZ

De behandeling tijdens de opname is multidisciplinair en op maat van de patiënt.

2. De modules van de dienst Psychiatrie.

De dienst Psychiatrie bestaat uit 5 componenten:

- ***Verpleegeenheid A220***: patiënten met uiteenlopende psychiatrische ziektebeelden (depressie; verslaving; bipolaire stoornis; schizofrenie etc.) kunnen hier opgenomen worden.
- ***24-uurs urgentiepsychiatrie (holding care)*:** patiënten kunnen via verwijzing of op eigen initiatief op de spoed terecht komen met een psychische hulpvraag.
- ***Polikliniek*:** ambulante psychiatrische zorg via consultatie of voor diagnostisch onderzoek. Er zijn ook eenmalige spoedconsultaties mogelijk (waarna de persoon dan eventueel naar de wachtlijst of andere zorg kan worden doorverwezen).
- ***Liaisonpsychiatrie:*** op aanvraag wordt er ondersteuning geboden bij de zorg aan patiënten met psychische problemen binnen andere afdelingen van het ziekenhuis.
- ***MCT Pharos:*** MCT Pharos is een mobiel crissiteam, dwz een mobiel team dat kortduren bij mensen aan huis intensieve psychiatrische ondersteuning kan bieden in crisissituaties.

3. Voorstelling van het team

Medisch team

- Prof. dr. N. Vanderbruggen, *medisch diensthoofd*
- Dr. D. Zeeuws, *resident werkzaam consultatie psychiatrie*
- Dr. L. Santermans, *resident werkzaam consultatie psychiatrie en Pharos*
- Dr. M. Van Kernebeeck: *resident werkzaam ect; addicto consultatie; zorgpad alcohol*
- 5 assistent psychiaters, *werkzaam verpleegeenheid, consultatie, spoed, liaison*

Verpleegkundig team

- Hoofdverpleegkundige: Camille Donners
- Dagelijks verantwoordelijken: Linda Antoon; Rian Biemans
- Verpleeg- en zorgkundigen: Christel De Loose; Tom De Sterke; Caroline Pierard; Jo Thijs; Jan Vermeulen; Dorien Hellinckx; Joachim Voet; Marthe Keersmaekers; Greetje Buyle; Tiffany Van der Eecken; Sandra

Andres; Corine Dewaele; Mathias Balcaen; Merel Grenson; Michelle Warneke; Tanja De Meue; Carine van Evelghem; William De Smet

- Sociaal assistent: Beau Degreef
- Klinisch psychologen: Erin Lievens en Allyson Dubois,
- Ergotherapeuten: Sabine Van Praet en Lou Debaere
- Kinesitherapeute: Elise Jespers
- Verpleegkundige liaison: Wendy Berghmans

4. Wat kan je bij ons doen?

Op deze dienst loopt de werking een beetje anders dan op een andere dienst, daarom verduidelijken we graag een paar dingen op voorhand.

- We werken met taakverdeling ipv kamertoewijzing. Elke taak (medicatie, parameters, hygiënische zorgen, wondzorg, …) wordt 's ochtends aan iemand toegewezen.
- Het kan zijn dat je confronterende zaken tegenkomt tijdens je stage. Voor sommige studenten kan dit emotioneel moeilijk zijn en dat is normaal. Houd je zeker niet in om ons te laten weten als je het moeilijk hebt.

Wat verwachten we van jou?

- Alles begint met een goede basishouding: je straalt rust uit, toont empathie en maakt ruimte voor de patiënt om diens verhaal te doen (doel patiënt is 80% van de tijd aan het woord)
- Je toont initiatief: vraag wat je nog kan doen als je rond bent met je toegewezen taken, stel zelf de vraag wanneer je ECT/MDO/psycho-educatie kan meevolgen, als dit dingen zijn die je graag wilt doen.
- Het is normaal als je in het begin van je stage niet goed weet wat doen omdat deze afdeling toch anders werkt dan andere afdelingen. We verwachten niet dat je vanaf dag 1 alles weet, wel dat je aan verpleegkundigen vraagt wat je kan doen om te helpen op momenten dat je het zelf niet meteen weet.
- Grijp zo veel mogelijk kansen om je gespreksvaardigheden te oefenen.
- Rapporteer en vraag feedback. Dit gaat zowel over zaken als wondzorg en parameters, maar zeker ook over gesprekken: vertel ons wat je zelf gezegd hebt, hoe de patiënt reageerde, waar je eventueel onzeker over bent of waar je nog vragen over hebt.
- Stel waarom-vragen (waarom schrijft men die medicatie voor, waarom handelt men zo, waarom heeft men zo ingegrepen, enz)

Wat kan je van ons verwachten?

- Als je het emotioneel moeilijk hebt, dan zijn we er om te luisteren en steun te bieden.
- Als je praktische of inhoudelijke vragen hebt over de werking van de afdeling, pathologieën, medicatie, zullen we ons best doen hierop te antwoorden
- Als je twijfels hebt over hoe een gesprek aan te pakken, kan je dit op voorhand met ons overlopen. Als je wilt dat wij meekomen om jouw gesprek te observeren, dan kan dat. Als je graag wilt observeren hoe wij dit doen, kan dat zeker ook.

Concrete stagedoelstellingen kunnen zijn:

- Zicht krijgen op de **werking en visie van de dienst** (wat onderscheidt deze afdeling van de andere, dagverloop, procedures rond veiligheid en isolatie/fixatie, individueel begeleiderschap…)
    - Kennis maken met de verschillende functies binnen het team en wat de taakgebieden van deze hulpverleners zijn.
    - Je krijgt de kans om een multidisciplinair overleg
    - Je kan op het intranet (Zenya) procedures vinden rond agressie en suïcidepreventie
    - Je kan ook deelnemen aan activiteiten georganiseerd door de ergotherapeuten (creatief atelier, wandeling, kooktherapie, museumbezoek, …)
    - Je maakt kennis met verschillende schalen zoals CIWA, TDI, AUDIT, …
    - Je kan assisteren bij crisissituaties (isolatie/fixatie)
    - Je kan de sociaal werker aanspreken om meer zicht te krijgen op de verschillende vormen van nazorg
    - Onze PAAZ-afdeling is één van de weinig psychiatrische afdelingen waar bij Electro Convulsie Therapie (ECT) wordt toegepast bij patiënten. Ook hier kan je bij aanwezig zijn.

- Schriftelijke en mondelinge **rapportage** (in EVD, tijdens briefing, deelnemen aan opname-en ontslaggesprek).
    - Als student is het belangrijk dat je opnames mee volgt samen met de verpleegkundigen. Nadien vullen jullie de opnamefiche in op de pc.
    - Als 3de/4de jaars is de einddoelstelling om een opname zelfstandig kunnen doen, wel onder begeleiding van de verpleegkundigen.
    - Elke activiteit (binnen of buiten de dienst) of gesprek is een kans om de patiënt te observeren. Het is belangrijk om dit schriftelijk te noteren in Primuz en bij dringendheid mondeling te rapporteren.

- Als student kan je een ontslaggesprek uitvoeren met een patiënt om samen te bespreken hoe die het vervolg na de opname ziet en wat die nog nodig heeft.

- Je kan je **kennis van psychofarmaca en psychopathologie** verdiepen en toepassen. Je leert verbanden leggen tussen beide en assisteert bij de medicatiebedeling.

- Je kan je **gesprekstechnieken** oefenen, bv. LEAP, gesprekken rond suïcidaliteit of het oefenen van motiverende gespreksvoering.
  - Je neemt een empathische basishouding aan
  - Je kan gesprekken voeren met patiënten over hun welbevinden en reden van opname
  - Studenten in hun derde of vierde jaar kunnen ook de rol van individuele begeleider (mee) opnemen, d.w.z. intensiever met één bepaalde patiënt samenwerken aan diens opnamedoelstellingen.
  - Je kan psycho-educatie bijwonen (rond middelengebruik of emotieregulatie).
  - Als student kom je ook in contact met familie, vooral als je een avonddienst hebt. Als student is het ook een taak om hen op te vangen bij vragen

- **Verpleegtechnische vaardigheden** (bedtechnieken, bloed prikken, inspuitingen, wondzorg, opvolging parameters, toedienen hygiënische zorgen, staalafnames)
  - Elke ochtend wordt om 7 uur de verzorging van patiënten verdeeld onder de aanwezige verpleegkundigen. Als student word je geacht hier aan deel te nemen en initiatief te nemen om zorg op je te nemen.
  - Technieken die onder toezicht van een verpleegkundige moeten gebeuren zijn: verdeling van de medicatie, bloedafname, IM inspuiting, plaatsen van perfusie en wondzorg bij de patiënt.
  - Technieken die zelfstandig mogen uitgeoefend worden zijn: ochtendtoilet, het nemen van parameters/ciwa; MUO; toxico; PCR SWAB
  - Studenten in hun derde en vierde jaar kunnen ook actief mee nadenken over nazorg (langere opname, ambulant, mobiel team, ...), bv. Van de patiënt die je mee opvolgt als sociaal begeleider.

5. Hoe ziet een dag eruit?

5.1. Shiften

Vroegdienst: 7.00 tot 15.06u

Avonddienst: 13.30 tot 21.06u

Nachtdienst: 20.30 tot 07.24u

- Het dienstrooster van de student wordt wekelijks opgemaakt in samenspraak met de mentor of hoofdverpleegkundige.
- Bij ziekte/ afwezigheid graag verwittigen. Telefoonnummer: 02.477.77.22
- Er wordt van de student verwacht ochtend en avondshiften te doen als eveneens weekend (1 weekend per 3 weken minstens).
- De uren van de student zullen, als mogelijk, overlappen met de uren van de stagementor.
- Het wisselen van diensturen wordt toegestaan in overleg met de mentor/hoofdverpleegkundige.
- 4de jaarstudenten kunnen ingeschakeld worden voor nachtdienst.

5.2. Dagindeling

07.00-07.30u: briefing van de nachtdienst

07.30-08.00u: verdeling van de zorg

08.00-09.00u: ontbijt in de dagzaal - verdeling medicatie aan de apotheek

08.00-11.30u: dagelijkse verzorgingen - activiteiten - opname nieuwe patiënten- individuele gesprekken

12.00-12.30u: verdeling medicatie - middagmaal

13.30-14.30u: briefing naar de verpleging avonddienst

14.00-16.30u: activiteiten

17.00-17.30u: verdeling medicatie - avondmaal

20.30-21.00u: briefing naar de nachtdienst

21.00-24.00u: verdeling slaapmedicatie

Bezoekuren PAAZ -

Onze bezoekuren zijn verschillend met andere diensten in het UZ Brussel :

- maandag-dinsdag-donderdag-vrijdag: 17.30-19.00u
- woensdag: 16.00-19.00u
- weekend-feestdagen: 13.30-19.00u

5.3. Overlegstructuren

Er zijn verschillende momenten waarop er multidisciplinair overleg is. In mate van het mogelijke (drukte op de dienst) mogen jullie deze overlegmomenten meevolgen.

- Dinsdag: 8.40u-12.00u: multidisciplinair overleg; bespreking van patiënten en het weekend + soms uitgebreide briefing van 1 patiënt
- Maandag t/m vrijdag: dagelijks korte briefing 's morgens (7u), 's middags (13u30) en 's avonds (20u30)
- 1x/maand is er op woensdag een seminarie, de onderwerpen hiervan kan je op insite vinden
- Elke 3de woensdag van de maand is er SOS Nuchterheid voor de patiënten
- We bieden psycho-educatie aan op de dienst rond de thema's verslaving en emotieregulatie.

6. Student specifieke informatie

6.1. De mentoren

Het UZ Brussel wenst stagiairs een goede begeleiding aan te bieden. Behalve de collegiale sfeer betekent dit ook een kwalitatieve coaching. Daarom organiseert het UZ Brussel samen met de hogescholen verschillende vormingsmomenten over mentorschap.

Van alle medewerkers van het Departement Verpleeg- en Vroedkunde wordt verwacht dat ze een basisopleiding als mentor gevolgd hebben. Enkel zij die zich verdiepen in onthaal, begeleiding en evaluatie van stagiairs noemen we mentor of begeleidingsverpleegkundige.

Onze mentoren zijn: Mathias Balcaen (Mathias.Balcaen@uzbrussel.be) - Jo Thijs (Johan.Thijs@uzbrussel.be) – Dorien Hellinckx (Dorien.Hellinckx@uzbrussel.be). Deze zijn ook bereikbaar op mentorenpaaz@uzbrussel.be

Neem bij vragen gerust contact op met één van hen. De andere collega's zijn uiteraard ook altijd beschikbaar om je de nodige informatie te verschaffen en je bij te staan tijdens je stageperiode.

➢ **Stagedoelstellingen worden afgegeven de eerste stagedag. De student geeft deze zélf af aan de mentor.**

6.2. Organisatie van de stagebegeleiding

- **Voorbereiding op de stage door de student.**
  De student informeert zich over de stageplaats. Deze informatie kan de student vinden in deze informatiebrochure. De student leest de informatiebrochure ter voorbereiding van de stage. Zo heeft de student kans om vragen over de stageplaats en de leermogelijkheden te stellen. Bovendien heeft men de mogelijkheid om eventueel vooraf nog technieken in te oefenen of literatuur of cursussen over de problematiek van de afdeling door te nemen.

  We raden studenten ook aan om al voor de eerste stagedag contact op te nemen met de hoofdverpleegkundige van de stageplaats of de mentor. We verwachten niet dat de studenten zich fysiek komen voorstellen op dienst, een mail op voorhand is voldoende.

- **Eerste gesprek met de stagebegeleider, mentor en/of leidinggevende en student. Introductie op de dienst.**
  Op de eerste stagedag komt de student op het afgesproken uur op de dienst en richt zich tot de hoofdverpleegkundige/mentor. De student krijgt een rondleiding op de dienst. De student brengt zijn stagedossier mee naar de afdeling en geeft het ter inzage aan de mentor.

  ➢ **Op onze dienst dragen de verpleegkundigen niet standaard een verpleeguniform, maar gewone – professionele - kledij. Als je toch liever een wit bovenstuk draagt, mag dat zeker. Als je meegaat naar ECT, is een witte jas of bovenstuk verplicht.**

- **Werkbegeleiding met mentor.**
  De mentor/verpleegkundige werkt in de mate van het mogelijke zo veel mogelijk samen met de student.

De student maakt dagelijks een reflectie over zijn eigen functioneren van die dag. Indien mogelijk geeft de mentor/ verpleegkundige dagelijks feedback aan de student. Het kan handig zijn om bij het begin van de shift een moment af te spreken voor het geven van feedback.

- **Leerbegeleiding met de mentor.**
  De stagebegeleider begeleidt de student bij het leerproces en het hanteren van problemen die de student ondervindt tijdens de stage.

  De stagebegeleider houdt op de afgesproken momenten leergesprekken met de student. De student krijgt ook de kans om vragen te stellen over de stageopdracht en om de opdracht te laten bijsturen. De student kan te allen tijde bij problemen de stagebegeleider contacteren.

6.3. Beroepsgeheim

Het beroepsgeheim is één van de meest fundamentele principes binnen de gezondheidszorg. De patiënt geeft immers een stuk van zijn privacy weg om zich te laten verzorgen. De patiënt heeft contact met verschillende disciplines binnen het ziekenhuis. Alle gezondheidswerkers zijn gebonden aan het beroepsgeheim. Studenten bespreken patiëntengegevens **niet** buiten het ziekenhuis met medestudenten of familie!

- ➢ **Het is niet toegestaan om documenten, waar de naam van de patiënt op vermeld staan, mee te nemen naar huis of om patiënteninformatie uit het KWS te kopiëren op een USB-stick.**
- ➢ **Wees voorzichtig met briefingdocumenten. Ze bevatten private en gevoelige informatie**

6.4. Feedback en evaluatie.

- **Dagelijks feedback**
  De student houdt dagelijks zijn eigen aandachtspunten bij en geeft aan wat hij goed deed en wat kan verbeterd worden. De papieren voor dagelijkse feedback worden zo snel mogelijk overhandigd aan de verpleegkundige met wie je gewerkt hebt. De verpleegkundige geeft hier feedback op.

  - ➢ **Geef voldoende tijd aan de verpleegkundigen om je dagevaluatie in te vullen. Liefst niet vlak voor einde shift.**

! Belangrijk: vraag eerst aan je stagementor wanneer die beschikbaar is vooraleer je een tussentijdse of eindevaluatie inplant. Niet iedereen is elke dag aanwezig op de dienst.

- **Tussentijdse evaluatie**
  In de helft van de stageperiode vindt er een tussentijdse evaluatie plaats waarop een evaluatieformulier wordt overlopen. De student krijgt nu feedback van de mentor over zijn/haar functioneren.

- **Eindevaluatie**
  Op een van de laatste dagen van de stage komen de mentor, begeleider van school en student samen om een eindevaluatie te maken. Indien de mentor niet aanwezig kan zijn, is het de hoofdverpleegkundige die de eindevaluatie vorm geeft.

- **Evaluatie van de dienst door de student.**
  We verwachten dat de student de opvang en de begeleiding evalueert via een elektronische enquête. De student dient aan te tonen dat deze evaluatie effectief werd uitgevoerd: na het versturen van de enquête krijgt de student een elektronisch antwoord dat uitgeprint kan worden.

7. Verwachtingen ziekenhuisbreed.

7.1. Wat verwachten wij van de student

- **Professionele kledij en voorkomen**, conform de richtlijnen (stagegidsen >haartooi - make up - juwelen en piercings – aangepaste schoenen). Geen korte rokjes, geen gescheurde jeans, geen shorts, geen topjes met spaghetti bandjes dragen
- Open communicatie
- Naamplaatje/ badge
- Stiptheid
- Professionele houding en taalgebruik
- Tactvolle en respectvolle omgang met iedereen
- Respecteren van afspraken. Dienst verwittigen bij ziekte (02.477.77.22) en de hoofdverpleegkundige Camille Donners (camille.donners@uzbrussel.be)
- Respecteren van beroepsgeheim
- De stage als leerproces in beide handen nemen
- Het nemen van initiatief en verantwoordelijkheid
- Samenwerken in het interdisciplinair team
- Correcte luisterhouding en empathisch reageren
- Evenwicht tussen afstand en nabijheid
- Een kritische kijk op je eigen functioneren
- Je eigen mogelijkheden en sterktes leren kennen
- Het verder ontwikkelen van je talenten en het bereiken van de nodige competenties
- Leren omgaan met feedback en zelf correct feedback leren geven
- Een open houding t.o.v. elke patiënt en een positieve ingesteldheid

7.2. Wat mag de student van ons verwachten.

- Opvang door de stagementor en rondleiding op de dienst
- Begeleiding door de verpleegkundigen en de mentor
- Goede multidisciplinaire samenwerking
- Geïntegreerde patiëntenzorg
- Feedback op regelmatige basis
- Bijwonen van onderzoeken o.a. ECT
- Bijwonen van patiëntenoverdracht
- Informatiebrochures
- Raadplegen van literatuur